

M

OHAMMED ONDER ANDEREN IS ZONDER VADER OPGEGROEID

DE KEUZE VAN JOZEF DELEU

MARIA BARNAS

JAJA DE OERKNAL

Jaja de oerknal hoor ik mezelf zeggen.
Hoe is het mogelijk dat dit in mijn mond past?
Het ontstaan een klont op mijn tong.

Stil. Angst is een zwerm die rust in een boom.
Of zijn het woorden die zich inktzwart
op de takken verdringen. Het is een vorm

van paniek die opwelt in mij en als opvliegende
zwerm uit mijn keel breekt. Het heelal slaat
de vleugels uit. Wij klapwieken en juichen schrill.

Uit: *Jaja de oerknal*, De Arbeiderspers, Utrecht, 2013.

LIES VAN GASSE

WENTELING IV

Het is te warm om veel te schrijven.
Uit het beeldscherm lichten vlekken op.
Katten baren dagelijks.

Waar de zonnen schitteren,
wordt het nooit meer donker.

Waar de val van het licht
meedogenloos de ramen teistert,
laat ik u los.

Wij bevinden ons in een eindeloze stroom
van hel wit, zweet en droogte.

Tongen hebben we aangebonden
Wij weten niet waar dit begonnen is.

Een van ons neemt pak en zak, legt ogen af
en trekt door de woestijn.

Anderen kijken toe.

In een schoot laat iemand handen zakken.
Men verbergt er zijn gezicht.

We struikelen in het aardedonker,
gaan de lijnen van het pad
met onze handen af.

Ik leg mijn kater in de glasbak.
In de dieptes weet ik wel
waarom ik hier gekomen ben.

Uit: *Wenteling*, Wereldbibliotheek, Amsterdam, 2013.

BERNKE KLEIN ZANDVOORT

over de steile heuvels vlokken schapen
een colonne koeien probeert een wolk voor te blijven
die zijn reusachtige schaduw op het gras achter zich aan trekt
over een slobberweggetje klim ik, een emmer
in zichzelf klotsend water, de heuvel op

het land afduwend zoals vanuit een vliegtuig
de wereld langs een diagonaal wegdrupt
een slinkend stuk grond waarop mijn schaduwen elke dag
kruispunten maken waar ik sta

tegen alle gele bloemen zeg ik dat het boterbloemen zijn
omdat ze groeiden langs de sloot en al het goede in mijn hoofd
door slootkanten wordt omrand
een linie bosrand in de verte gaat met mijn stappen op en neer

als ik op de schuine zijde sta
dan ligt ergens in de aarde een loodrechte hoek

vier hoeken maken een panorama van 360 graden
korrelig zicht en kolkende aarde
waarboven de koeien van Pythagoras vooruit sloffen
en een wolk, die reist over land
met z'n schaduw een aanraking simuleren kan

Uit: *Uitzicht is een afstand die zich omkeert*, Querido, Amsterdam, 2013.

HERMAN LEENDERS

VALAVOND

Alleen woorden zien het verschil
Tussen grijs en kobalt
Zwart en koningsblauw
Antraciet en aardedonker

Het zoeklicht vernietigt
De zekerheid doodt
De flits verblindt
De dag keert binnenstebuiten als een sok

Blinden gaan ratelend naar beneden
Je bent een klont die oplost
Een schaduw door rupsen aangevreten

Zonder vrees aan de afgrond
Alleen woorden zien het verschil
Tussen dood zijn en slapen

Uit: *Dat is wij*, De Arbeiderspers, Utrecht, 2013.

MUSTAFA STITOU

BELIJDENIS

Toen ik de kroeg verliet hoorde
ik een schilder zeggen astronauten
zijn vaak zonder vader opgegroeid.

Ik herhaal: toen ik de kroeg verliet
hoorde ik een schilder zeggen astronauten
zijn vaak zonder vader opgegroeid.

Geldt ook voor profeten, dacht ik,
Mohammed onder anderen is zonder
vader opgegroeid. Onderweg

naar huis, het was nacht, ik nam de
korte weg door het park, hoorde ik
een eekhoorn zeggen je dood is het

eerste werkelijke dat je zal overkomen.
Ik herhaal: je dood is het eerste werkelijke
dat je zal overkomen. Als dit waar is,

dacht ik, spreekt een eekhoorn soms
de waarheid. Ik herhaal: spreekt een
eekhoorn soms de waarheid.

Uit: *Tempel*, De Bezige Bij, Amsterdam, 2013.

FLORENCE TONK

KLEINE INGREEP

Men is tot actie overgegaan
de benen zijn in stijgbeugels
gedaan, het karretje met glanzend
roestvrijstaal, een pomp, de lepels.
Zo heeft men ingegrepen.

U bent nu schoongemaakt, de bodem,
het weefsel is van de zelfvoorzienende
planeet geschraapt waar even
toevallig twee
kleine kosmonauten leefden.

Hun reis liep niet voorspoedig.
Wat u na enkele weken zag bewegen
in dat gruizig universum op het scherm
kunt u maar beter
zo snel mogelijk vergeten.

Uit: *Rijgen*, Nieuw Amsterdam, Amsterdam, 2013.

WILLEM VAN TOORN

ELLA

Er was een vrouw in een huis
even sierlijk als zij. Ze was
zo koninklijk in verwachting
van de dood dat elke gast
haar vazal werd van eerbied. Pas

maar goed op je leven, zei ze, het is
zo lang niet meer als het leek.
Het leven is niets. Je voelde dat ze keek
naar wie je geweest was. Elk ding
om haar heen werd vanzelf doorzichtig.

Zij troostte óns: dat we algauw
zonder haar verder, maar dat
zou zeker gaan. Als ik haar
terughoor in dat hoofd van mij
is ze nog nooit dood, haar lach

klinkt nog door kamers. Ze slaat
een mooi been in een zijden kous
over het andere. Ze wacht –

Uit: *Bezwingen*, Querido, Amsterdam, 2013.

KIRA WUCK

Eenzaamheid ruikt naar kalfslever in een ovenschaal
de geur plakt in elke hoek van het huis
sneeuw en hoge bomen bakenen wegen af
Je komt niet weg voordat alles ontdooit
daarom trouwt men hier snel

Soms hakt er iemand een wak in het ijs
om te kijken of hij nog leeft
in de sauna worden vriendschappen geruild voor bier
Woorden zijn spaarzaam als het licht
als iemand wat vraagt
plak ik de mijne onder de sneeuw

In de keuken drink ik de laatste slokken
uit wijnglazen die op de afwas wachten
gekookte varkenshoofden gapen me aan
sneeuw wordt van daken geveegd

Ik verstop mij in een lichte roes onder het tafelkleed
pulk de inhoud uit een broodje
kijk waar muren elkaar raken

Uit: *Finse meisjes*, Podium, Amsterdam, 2012.